

CO SŁYCHAĆ?

INFORMATOR POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

NR 11 (395) – LISTOPAD 2023

JOLANTA AUGUSTYŃSKA (PREZES PTT)

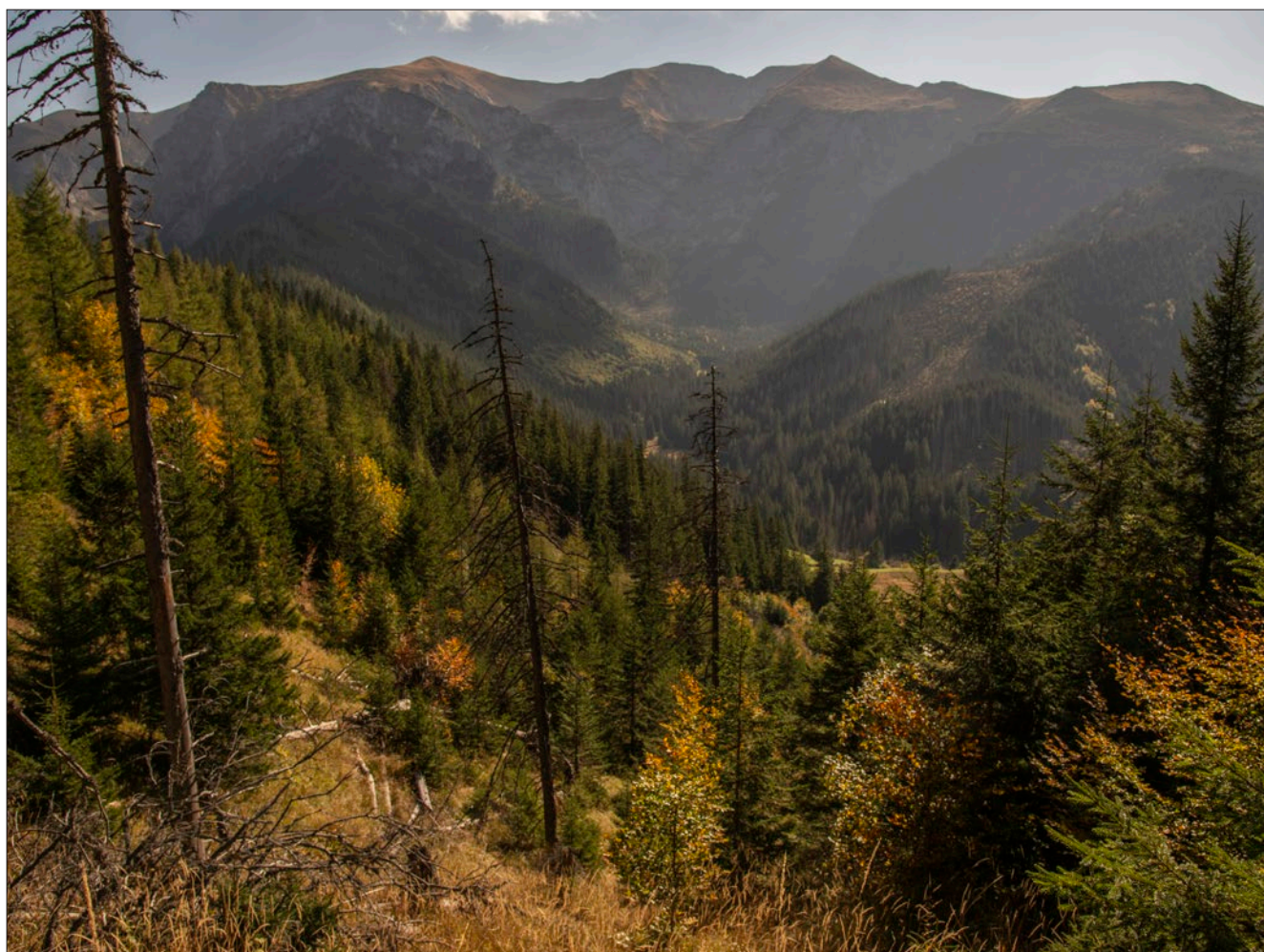
Obchody jubileuszowe 150-lecia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

Od początku obecnej kadencji wiadomym było, że najważniejszym jej akcentem będą obchody jubileuszowe. Datą 31 grudnia 1873 roku opatrzony jest pierwszy Statut Towarzystwa i pod nim widnieją nazwiska założycieli, tę datę uznajemy za początek Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Z racji jednak na to, że zatwierdzenie tegoż statutu, jak i pierwsze zgromadzenie założycieli miało miejsce w roku 1874, nasze obchody chcemy realizować w ciągu dwóch lat 2023-2024.

W dniach 13-15 października 2023 roku odbyły się główne wydarzenia, zaplanowane na rok bieżący.

W piątek, 13 października 2023 roku w głównym gmachu Muzeum Tatrzańskiego, mieszczącego się przy Krupówkach 10 w Zakopanem o godzinie 12 rozpoczęła się Konferencja, współorganizowana przez Muzeum Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Konferencję otworzył, a następnie prowadził Wojciech Szatkowski – kustosz Muzeum Tatrzańskiego, gości przywitali Michał Murzun – dyrektor Muzeum Tatrzańskiego i Jolanta Augustyńska Prezes ZG

FOT. NIKODEM FRODYMA - PTT KRAKÓW

Czerwone Wierchy 14.10.2023 r.

Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Z zaproszenia skorzystali, i swoje prezentacje przedstawili: Krzysztof Pietruszewski, reprezentujący Polskie Towarzystwo Tatrzańskie O/Łódź, Jerzy Kapłon Prezes ZG Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego, Jan Krzysztof – Naczelnik Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Jan Krzeptowski Sabala – Przewodnik Tatrzański, reprezentujący Tatrzański Park Narodowy, Maciej Krupa – Przewodnik Tatrzański, reprezentujący Stowarzyszenie Przewodników Tatrzańskich. O związkach Muzeum Tatrzańskiego i Polskiego Związku Alpinizmu, który nie mógł być na Konferencji reprezentowany opowiadał Wojciech Szatkowski.

Konferencji towarzyszyła wystawa plenerowa, opracowana przez Józefa Haducha PTT O/Chrzanów, Szymona Barona PTT O/Bielsko-Biała i Nikodema Frodymę PTT O/Kraków wraz z Muzeum Tatrzańskim, która przybliży historię Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, prezentując historyczne zdjęcia na 8 planszach:

- Plansza 1 – Powstanie TT – Pierwszy statut – Odnaka organizacyjna
- Plansza 2 – Schroniska i wyznaczanie szlaków turystycznych w Tatrach, Przewodnictwo i Tatarnictwo
- Plansza 3 – Oddziały TT – ludzie TT i PTT, Górską Odnakę Turystyczną – GOT PTT
- Plansza 4 – Ratownictwo w górach – TOPR, Początki narciarstwa w Zakopanem
- Plansza 5 – Działania na rzecz rozwoju Zakopanego i Podhala, Wydawnictwa
- Plansza 6 – Ochrona przyrody Tatr i powstanie TPN
- Plansza 7 – Polskie Towarzystwo Tatrzańskie – współcześnie
- Plansza 8 – Informacje o wystawie i PTT

Wystawę można obejrzeć na stronie internetowej: <https://www.ptt.org.pl/150lat/> W piątek po południu mieliśmy także okazję na pierwszą integrację, niemal wszystkich uczestników obchodów. W ośrodku AMW Rewita Kościelisko, zlokalizowanym przy ul. Nędzy Kubińca 103 w Koscielisku, który stał się naszym miejscem na czas obchodów, po przyjeździe i zakwaterowaniu się, bawiliśmy się wieczorem przy ognisku, przy śpiewach i grze na gitarach.

Sobota 14 października przywitała nas piękną pogodą, słońce i mieniące się kolorami liście – złota polska jesień! Aż do godziny 16 był czas wolny, i większość osób skorzystało z tej pięknej pogody i podziwiała widoki na różnych trasach, najczęściej już tatrzańskich.

Krzysztof Pietruszewski, Jerzy Kapłon, Jan Krzysztof, Jan Krzeptowski Sabala, Maciej Krupa i Wojciech Szatkowski

Wystawa plenerowa

Po sobotniej konferencji

Rozpoczęcie uroczystej części obchodów 150-lecia PTT

O 16 rozpoczęła się nasza oficjalna i uroczysta część obchodów. Prowadził ją Tomasz Kwiatkowski O/Radom.

Prowadzący poprosił o wprowadzenie sztandarów. Sztandary wystawili: Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Oddział Chrzanów, Oddział Bielsko-Biała i Oddział Nowy Sącz, a następnie o uczczenie minutą ciszy zmarłych członków Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Po powitaniu gości, a byli nimi: Pan Piotr Nowacki, Doradca Prezydenta RP, Pan Andrzej Gut-Mostowy, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Pan Ryszard Pagacz, I Wicewojewoda Małopolski, Pan Jan Piczura, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego, Pani Marta, Radna Sejmiku Województwa Małopolskiego, Pan Jan Krzysztof, Naczelnik Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia

Ratunkowego, Pan Łukasz Zięba, Prezes Warszawskiego Oddziału Związku Podhalań, Pan Miłosz Jodłowski, Wiceprezes Polskiego Związku Alpinizmu, Pan Konrad Gonciarzyk wicedyrektor Babiogórskiego Parku Narodowego, Członkowie Honorowi Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego – Pan Wojciech Gąsienica-Byrcyn, Pan Maciej Zaremba, Pan Stanisław Trębacz, byli Prezesa Zarządu Głównego Polskiego

Prezes ZG PTT Jolanta Augustyńska

Towarzystwa Tatrzańskiego: Pan Szymon Baron, Pan Wojciech Szarota, Pan Józef Haduch, Pan Włodzimierz Janusik, prowadzący poprosił o zabranie głosu Prezes Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Jolantę Augustyńską.

Następnie o zabranie głosu został poproszony Pan Piotr Nowacki, który odczytał list Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy, skierowany do uczestników odchodów jubileuszowych. Po jego odczytaniu Pan Doradca dokonał uroczystego wręczenia odznaczeń państwowych nadanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudę, na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Złotym Krzyżem Zasługi został odznaczony Pan Remigiusz Lichota O/Chrzanów, Srebrnym Krzyżem Zasługi został odznaczony Pan Władysław Łoboz O/Nowy Sącz, Brązowym Krzyżem Zasługi została odznaczona Jolanta Augustyńska.

Kolejną ceremonią było wręczenie Medalu za Zasługi dla Turystyki dla zasłużonych członków PTT, który przyznał Minister Sportu i Turystyki, dekoracji dokonał Pan Andrzej Gut Mostowy. Medale otrzymali: Grzegorz Stanisław Bień – (O/Tarnobrzeg), Teresa Bożena Kubik – (O/Bielsko-Biała), Witold Gustaw Kubik – (O/Bielsko-Biała), Dariusz Józef Marek – (O/Bielsko-Biała), Katarzyna Ewa Talik (O/Bielsko Biała), Dariusz Wójcik (O/Kraków), Krzysztof Janowski – (O/Nowy Sącz), Ryszard Malesza – (O/Nowy Sącz) .

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uhonorował Medalem „Zasłużony Kulturze – GLORIA ARTIS” Jarosława Majchra –

FOT. ARCHIWUM PTT

Wicewojewoda Małopolski Ryszard Pagacz wraz z Remigiuszem Lichotą i Szymonem Baronem odznaczonymi Medalem „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska”

FOT. ARCHIWUM PTT

Nowi członkowie honorowi PTT: Remigiusz Lichota i Jerzy Piotr Krakowski

FOT. ARCHIWUM PTT

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Andrzej Gut-Mostowy wraz z odznaczonymi „Medalem Za Zasługi dla Turystyki”

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Warszawa, 14 października 2023 roku

Organizatorzy i Uczestnicy obchodów
150-lecia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego
w Kościelisku koło Zakopanego

Szanowni Państwo!

Przesyłam serdeczne pozdrowienia wszystkim zgromadzonym na obchodach 150-lecia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Z okazji pięknego jubileuszu kieruję gratulacje i słowa uznania do władz i wszystkich osób zaangażowanych w działalność organizacji o tak wielkich zasługach dla rozwoju krajoznawstwa i turystyki w wysokogórskim regionie Karpat.

Historia Towarzystwa jest ściśle związana z dziejami naszej Ojczyzny. Powołane w zaborze austriackim, stawiało sobie za cel integrację wspólnoty narodowej, propagując przywiązanie do polskich gór. Zabiegało o ochronę przyrody i rozwój obszarów górskich także poza Tatrami. Skupiało ludzi cieszących się autorytetem i oddanych zarówno górą, jak i sprawie odzyskania niepodległości. Jak pisał Franciszek Siła-Nowicki, współzałożyciel PTT i pomysłodawca szlaku Orla Percé, Tatry zachwycały rodaków pragnących wolności jako „skalna świątynia” skrywająca „swobody ołtarze”. Na tatrzańskich szczytach wędrowcy czuli się bliżej absolutu, a spoglądając z przełęczy, dostrzegali na horyzoncie kres niewoli i przeczuwali odrodzenie Rzeczypospolitej.

Jestem przekonany, że także dziś wielu z Państwa podziela uczucia Kazimierza Przerwy-Tetmajera, jednego z tych, którzy powtarzali: „Kocham Tatry”. Pod takim wyznaniem podpisywali się liczni ludzie sztuki czerpiący z gór natchnienie. Jak magnes przyciągało ich piękno krajobrazu, walory lecznicze i unikalna atmosfera Zakopanego. Uboga niegdyś wieś w XX wieku stała się kurortem tętniącym życiem artystycznej bohemy, ale też ważnym ośrodkiem pracy patriotycznej, który przed 105 laty zapisał się w historii jako Rzeczpospolita Zakopiańska. Barwnemu góralskiemu folklorowi kolorytu dodawali jeszcze chętnie goszczący tu sławni poeci i pisarze, artyści scen muzycznych i teatralnych, wybitni sportowcy i twórcy sztuk plastycznych. Dzięki dynamicznemu rozwojowi stolicy Podhala spełnił się postulat założycieli Towarzystwa, by podnieść poziom życia miejscowej ludności. Działacze PTT mieli wielki udział w tym, że Zakopane i Tatry zaczęły być modne i chętnie odwiedzane, a region zyskał dostęp do zdobyczy cywilizacji, jak kolej czy telefon. Podobnie jak poprzednicy sprzed półtora wieku, także Państwo teraz nieustraszenie zabiegają o ochronę dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Dziękuję za wszystkie wysiłki na rzecz zachowania dla następnych pokoleń niepowtarzalnego charakteru tego wspaniałego zakątka Polski.

Łączę się z Państwem w radości ze świętowanego jubileuszu i gratuluję dotychczasowych dokonań. Życzę władzom i członkom Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w kraju i w świecie kolejnych sukcesów i jeszcze wielu, wielu dekad aktywnej działalności. Niech troska o tak szczególne wspólne dobro, jakim są Tatry, będzie dla Państwa źródłem satysfakcji i dumy.

Z wyrazami szacunku

Marszałek
Województwa Małopolskiego
Witold Kozłowski

Kraków, 14 października 2023 r.

Szanowna Pani
Jolanta Augustyńska
Prezes Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

Uczestnicy uroczystości

Szanowna Pani Prezes! Szanowni Państwo!

Serdecznie pozdrawiam organizatorów oraz gości uroczystości z okazji 150. rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

W imieniu własnym oraz Samorządu Województwa Małopolskiego pragnę przekazać gratulacje i życzenia dla władz i członków Towarzystwa, które po dziś dzień podtrzymuje i rozwija działalność podjętą przez miłośników gór. Proszę przyjąć wyrazy uznania dla Państwa środowiska za popularyzowanie i wspieranie wartości krajoznawczych, turystycznych, kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych Tatr.

W Małopolsce turystyka jest bardzo ważną częścią regionalnej gospodarki. Istotnym czynnikiem jej rozwoju jest harmonijne współdziałanie podmiotów aktywnych w branży turystycznej z samorządem, zarówno na szczeblu regionalnym, jak i gminnym. Współpraca taka umacnia markę „Małopolska”, pozwala szerzej spojrzeć na sytuację obecną i przyszłość turystyki w regionie, sytuując ją jako istotny element zrównoważonego rozwoju województwa. Towarzystwo Tatrzańskie, którego współzałożycielami były osoby tak ważne dla Tatr, Zakopanego i całego Podhala, jest nieodłączną częścią historii tych miejsc, a jego zasługi dla ich rozwoju są nie do przecenienia.

Z pewnością dzisiejsze spotkanie jak najlepiej służyć będzie integracji środowiska osób związanych z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim, a tym samym dalszemu jego rozwojowi. Życzę, aby aktywność, której poświęćcie Państwo swój czas, przynosiła jak najwięcej satysfakcji i zadowolenia.

Raz jeszcze gratuluję dostojnego jubileuszu i serdecznie pozdrawiam!

Z wyrazami szacunku

ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
adres do korespondencji: ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków

eko
PAPIER
WYKONANY W 100%
Z RECYKLINGU

Złoty Medal Polonia Minor, Nagroda Samorządu Województwa Małopolskiego

(O/Opole), a Minister Ochrony Środowiska i Klimatu uhonorował Medalem „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska” Szymona Barona (O/Bielsko – Biała) i Remigiusza Lichotę (O/Chrzanów). Dekoracji dokonał Pan Ryszard Pagacz, Wojewoda Małopolski.

I przyszedł czas również na wyróżnianie dla Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, Marszałek Województwa Małopolskiego Pan Witold Kozłowski wyróżnił Nagrodą Samorządu Województwa Małopolskiego „Złotym Medalem Polonia Minor” Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, wręczyli je, na ręce prezes Jolanty Augustyńskiej Pan Jan Piczura, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego i Marta Mordarska Radna Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Po tej dekoracji głos zabral Pan Minister Andrzej Gut – Mostowy, a po nim pan Wojewoda Ryszard Pagacz.

Następnym punktem obchodów rocznicowych było wręczenie Wyróżnień Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, dokonała tego prezes. Zjazd Polskiego Towarzystwa

Tatrzańskiego wyróżnił pośmiertnie tytułem honorowym „Honorowego Prezesa Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego” śp. Barbarę Morawską – Nowak, pamiątkowy dyplom odebrały córki Barbary Morawskiej – Nowak.

Zjazd Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego wyróżnił tytułem „Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego” Jana Sachnika (O/Opole), Remigiusza Lichotę (O/Chrzanów), Szymona Barona (O/Bielsko – Biała). Za Jana Sachnika dyplom odebrała prezes O/Opole.

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego uhonorował „Złotą Odznaką PTT z Kosówką”, otrzymali ją: Halina Rywacka Kupis – (O/Radom), Wojciech Iwarski – (O/Sosnowiec), Andrzej Kostrzewski – (O/Poznań), Jan Liber – (O/Nowy Sącz), Krzysztof Jankowski – (O/Nowy Sącz), Kazimierz Skoczyk (O/Poznań) i Paweł Szafran (O/Poznań).

Po zakończonych dekoracjach głos zabral Prezes Warszawskiego Oddziału Związku Podhalan, wręczył również pamiątkowy

obraz ze zdjęciem historycznego plakatu, Raut Tatrzański 18 marca 1924 roku.

Teraz przyszedł czas na krótką prezentację multimedialną przygotowaną przez Krzysztofa Pietruszewskiego (O/Łódź), opowiadającą historię powstania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

I na koniec przyszedł czas na wręczenie pamiątkowych nagród. W Konkursie fotograficznym „150 lat PTT – lata mijają, piękno gór trwa” zorganizowanym dla wszystkich członków PTT przez Oddział PTT w Bielsku – Białej, łącznie udział wzięło 41 osób z 13 oddziałów, które nadesłały 176 prac.

Wyróżnienia i nagrody wręczał przewodniczący jury Sebastian Nikiel (O/Bielsko – Biała) wraz z prezes Jolantą Augustyńską. Nagrodzeni zostali:

- Piotr Fagasiewicz (PTT O/Łódź) za tryptyk fotografii „Alpejskie wędrówki”,
- Aleksandra Lesz (PTT O/Łódź) za zdjęcie „Kazbek o poranku”,
- Bogdan Lewicki (PTT O/Łódź) za zdjęcie „Wracając z Gorganów”,

FOT. SEBASTIAN NIKIEL - PTT BIELSKO - BIAŁA

Msza św. w kościele pw. Św. Kazimierza Królewicza w Kościelisku

FOT. SEBASTIAN NIKIEL - PTT BIELSKO - BIAŁA

Msza św. w kościele pw. Św. Kazimierza Królewicza w Kościelisku

- Michał Osysko (PTT O/Nowy Sącz–Beskid) za fotografie z tryptyku „Ponad chmurami...”,
- Grzegorz Pabian (PTT O/Bielsko-Biała) za zdjęcie „Najwolniejsze fale Europy – Aletschglacier”,
- Renata Pachura (PTT O/Bielsko-Biała) za zdjęcie „Ku Krywaniu, gdy zakwitła czerwień”,
- Kamil Smuszkiewicz (PTT O/Tarnów) za zdjęcie „Jeszcze jesień w Beskidzie Sądeckim”,
- Jacek Weigel (PTT O/Bielsko-Biała) za zdjęcie „W głąb doliny, ku Chacie Tery’ego”.

Wręczeniem pamiątkowych dyplomów uczestnikom, którzy brali udział w akcji „Od granic do granic” zaproponowanej przez Oddział w Sosnowcu zakończono część oficjalną. Dekoracji dokonali prezes Oddziału Tomasz Grobulus i prezes ZG Jolanta Augustyńska, przy pomocy Zbigniewa Jaskierni (O/Sosnowiec), który podziękował Szymonowi Barnowi (O/Bielsko – Biała) za bardzo dużą pomoc przy koordynacji tego projektu.

Część oficjalna dobiegła końca i jeszcze tylko krótkie rozmowy kularowe, i uroczysta kolacja. W czasie kolacji zebranych uczestnikom obchodów jubileuszowych przygrywała kapela góralska, w przerwie występów której, swój krótki występ mieli członkowie O/Warszawa. Krzysztof Król wyrecytował wiersz pt. „Tatrzańska tęsknota” przy akompaniamencie Emilii Szarmach, która potem wraz z mamą Edytą Olbrych zaśpiewały piosenkę. W występie brał również udział Szymon Dębkowski.

W przerwie, zostały także wręczone legitymacje członkowskie przez prezesa Koła PTT RCI w Balicach Dariusza Wójcika – Małgorzacie Fiolce, i przez prezesa Grażynę Jedlikowską (O/Ostrowiec Świętokrzyski) Marcie Bojarze i Leszkowi Wielguszeowskiemu.

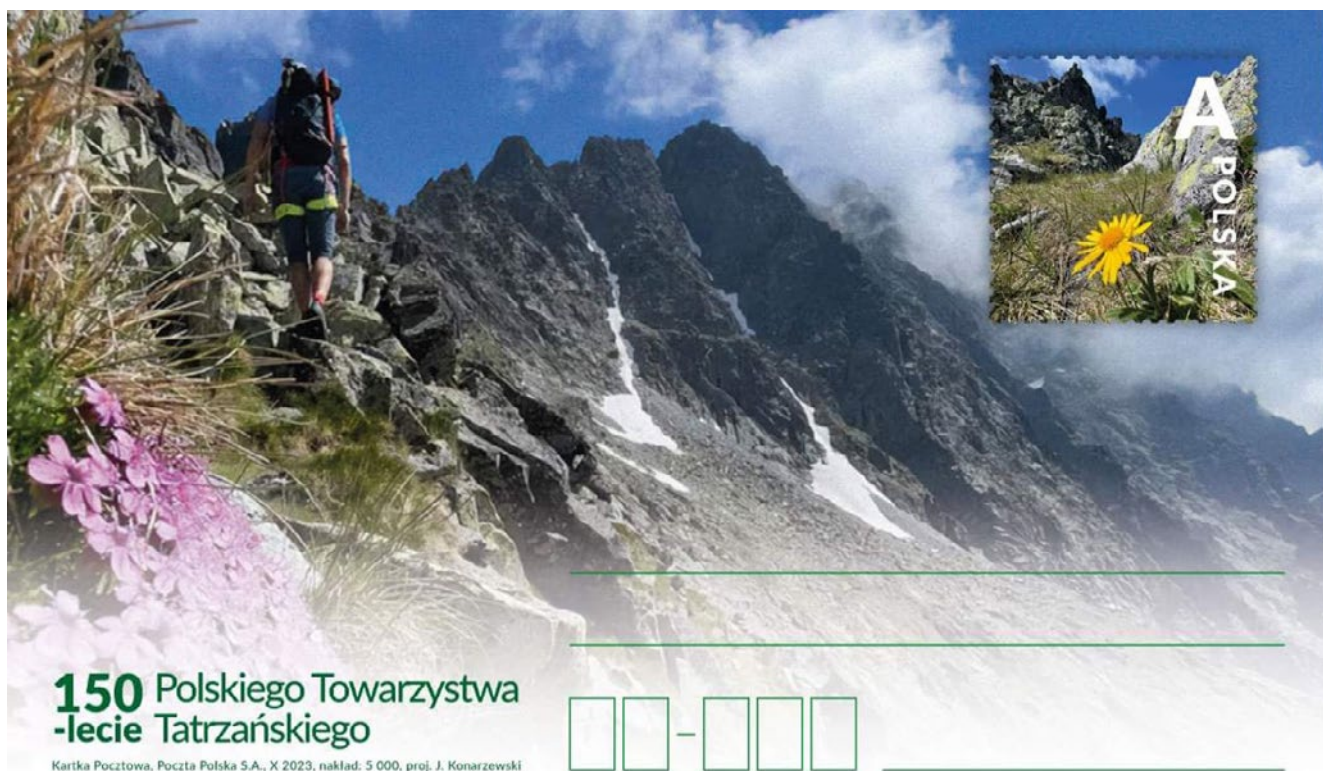
A potem, aż do północy zabawa taneczna, o aranżację której zadbali członkowie O/Chrzanów.

Niedzielną Msza św. sprawowana w intencji żyjących i zmarłych członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego zakończyła główne obchody jubileuszowe, zaplanowane na rok bieżący.

Msza była sprawowana w Kościele pw. Św. Kazimierza Królewicza w Kościelisku, przeprowadził jej proboszcz: Ks. Krzysztof Smoter. Ofiarę Mszy św. sprawował też, po raz pierwszy w roli Kapelana Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Ks. Robert Piechnik (O/Tarnów).

Serdecznie dziękuję wszystkim Członkom Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, którzy wzięli udział w uroczystościach, oraz tym którzy nam dobrze życzyli, a udziału wzięć nie mogli.

I teraz również czas na podziękowania osobom, które pomogły nasze obchody jubileuszowe uczynić podniosłymi: Katarzynie Hejmej – O/Nowy Sącz, Józefowi Haduchowi – O/Chrzanów, Nikodemowi Frodymie – O/Kraków, Pawłowi Myślikowi – O/Nowy Sącz, Tomaszowi Kwiatkowskiemu – O/Radom, Elżbiecie Woźnickiej – O/Łódź, Jerzemu Krakowskiemu – O/Mielec, Szymonowi Baronowi – O/Bielsko – Biała, Krzysztofowi Pietruszewskiemu – O/Łódź, Rajmundowi Życińskiemu – O/Nowy Sącz, Zbigniewowi Jaskierni – O/Sosnowiec, Sebastianowi Łasajowi – O/Jaworzno. ■

JOLANTA AUGUSTYŃSKA (O/NOWY SĄCZ)

Zmiany w Redakcji „Co słycać?”

Bieżący numer Co słycać jest pierwszym od końca 2006 roku, którego nie redaguje Szymon Baron.

Szymon przez 17 lat z pasją i zaangażowaniem zabiegał o informacje z oddziałów, redagował kolejne numery i pilnował, żeby nasze bieżące działania nie zostały zapomniane. Wspierał i coraz bardziej odciążał w tej pracy Barbarę Morawską-Nowak, by po kilku latach przejąć odpowiedzialność za nasz miesięcznik.

Szymku, Twoja praca była dla nas ważna. Twoja rola nie tylko w informowaniu, ale i w budowaniu więzi w naszym Towarzystwie, zasługuje na najwyższe uznanie. Dziękujemy Ci, za godziny, wieczory i weekendy poświęcone pracy redakcyjnej.

Z najserdeczniejszymi pozdrowieniami,
Jolanta Augustyńska
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

FOT. ARCHIWUM PTT

Z ŻYCIA ODDZIAŁÓW

WOJCIECH KUŚ (SK/BIELSKO-BIAŁA – ZSEEIM)

Nowe Szkolne Koło PTT w Bielsku-Białej

W poniedziałek, 16 października 2023 r. spotkaliśmy się, aby otworzyć nowe Szkolne Koło PTT przy Zespole Szkół Elektroinżynierskich, Elektrycznych i Mechanicznych im. Jędrzeja Śniadeckiego w Bielsku-Białej. W zebraniu założycielskim wzięło udział jedenastu uczniów oraz organizatorzy spotkania, a zarazem opiekunowie SK PTT, Pani Jolanta Kujawska-Tomasik i Pani Grażyna Żyrek. Omówiliśmy różne sprawy dotyczące zarządzania Kołem oraz wybraliśmy zarząd. Prezesem został Wojciech Kuś, sekretarzem – Aleksander Rykała, a skarbnikiem – Paweł Połujański.

Spotkanie trwało niecałą godzinę, a na koniec zrobiliśmy sobie wspólne, pamiątkowe zdjęcie. ■

FOT. GRAŻYNA ŻYREK - PTT BIELSKO-BIAŁA

Założyciele SK PTT przy ZSEEIM w Bielsku-Białej

SZYMON BARON (O/BIELSKO-BIAŁA)

„Mieszkańcy dla Żylicy” po raz siódmy

Już po raz siódmy Gminna Biblioteka Publiczna im. Stanisława Staszica wraz z Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Buczkowicach we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Buczkowicach, Kołem Polskiego Związku Wędkarskiego „Żylica” z Buczkowic i Polskim Towarzystwem Tatrzańskim – Oddział w Bielsku-Białej zorganizowała akcję „Mieszkańcy dla Żylicy”. Jej celem było posprzątanie całego biegu Żylicy i jej otoczenia na terenie Buczkowic.

Punktualnie o godzinie 11 przed Ośrod-

kiem Edukacji Ekologicznej w Buczkowicach stawili się około 40 osób, a w sprzątnięciu wzięło udział wiele znanych twarzy z poprzednich edycji. Tradycyjnie ruszyliśmy zarówno w górę, jak i w dół rzeki. Wędkarze sprząтали rzekę, a pozostali skupili się na jej brzegach. Wśród zebranych „skarbów” warto odnotować odkurzacz, wiaderko, opony rowerowe, wycieraczki samochodowe, duuuużo folii i blachę...

Uczestnicy akcji spotkali się po godz. 13:00 przy ognisku, na którym można

było indywidualnie upiec pyszne kiełbaski, wypić gorącą herbatę oraz skosztować smacznego ciasta.

Ostatnim punktem dzisiejszego sprzątnięcia było zwieźienie worków ze śmieciami, pozostawionych wzdłuż ścieżki rowerowo-pieszej, w czym pomógł nam niezawodny Adam Janik. Tym razem było ich sporo, bo zebraliśmy około 6700 litrów śmieci).

Gorąco zachęcamy wszystkich do udziału w akcjach sprzątnięcia oraz indywidualnego dbania o czystość okolicy. ■

FOT. MONIKA WANTOLA

Uczestnicy akcji „Mieszkańcy dla Żylicy”

Jubileusz 75-lecia założenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Chrzanowie

W roku 2023 minęło 75 lat od kiedy to w 1948 roku podjęto działania organizacyjne założenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Chrzanowie. Za początek działalności PTT w Chrzanowie należy przyjąć datę 20 lutego 1948 roku.

Ta data wyznacza historyczny początek w Chrzanowie organizacji znanej wcześniej pod nazwą Galicyjskie Towarzystwo Tatrzańskie zainicjowane w 1873 roku, a następnie w 1874 roku przekształcone w Towarzystwo Tatrzańskie a po odzyskaniu niepodległości i państwowości przez Polskę zmienione na Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. W tym też czasie kiedy odrodziła się Polska powstał „Fablok”. Ale zanim te górskie wiatry dotarły do Chrzanowa, trzeba było czekać jeszcze trzydzieści lat. PTT w Chrzanowie powstało jako Koło PTT Oddziału krakowskiego, zainicjowane przez grupę pracowników „Fabloku”, pasjonatów gór i turystyki górskiej tzw. Grupę Inicjatywną. W skład tej Grupy weszli: dyr. Ludwik Łogiewa, mgr inż. Walenty Skorupski, Stanisław Loegler, Wilhelm Salasch, Janisław Ruliński. Funkcję p. o. prezesa koła powierzono nieoficjalnie dyr. L. Łogiewie, a p. o. sekretarza J. Rulińskiemu. Postanowiono popularyzowanie idei PTT w powiatach Chrzanów i Olkusz. Uchwalono założenie Delegatur Koła na terenie Trzebini, Szczakowej, Jaworzna, Krzeszowic, Chełmka, Libiąża oraz w Olkusz, dla tamtejszego powiatu. Zorganizowano wycieczki piesze i narciarskie do Zakopanego i na Piłsko. Rozwieszono na terenie miasta Chrzanowa afisze programowe PTT.

Tak w skrócie rozpoczęła się zorganizowana turystyka górską w Chrzanowie. Dziś Oddział PTT w mieście Chrzanów zaliczany jest do najaktywniejszych i najliczniejszych w kraju, stale wzrasta ilość członków i postępuje rozwój się organizacyjny.

W dniu 21 października 2023 roku, Jubileusz 75-lecia rozpoczął się uroczystą mszą świętą w kościele św. Mikołaja, koncelebrowaną przez ks. Zbigniewa Pytla, ks. Dziekana Romana Sławeńskiego oraz Ojca Filipa, w asyście pocztów sztandarowych PTT Chrzanów i szkół miasta Chrzanowa.

Po mszy świętej dalsza część uroczystości jubileuszowych odbyła się w sali amfiteatralnej MOKSiR. Po wprowadzeniu sztandaru PTT Oddziału Chrzanów, prowadzący uroczystość przywitał zaproszonych

gości w tym Burmistrza Miasta Chrzanowa Roberta Maciaszka i Starostę Chrzanowskiego Andrzeja Urygę, Członków Honorowych PTT Stanisława Trębacz, Prezesa Honorowego Oddziału i Remigiusza Lichotę, księży proboszczów Zbigniewa Pytla, Romana Sławeńskiego, Jacka Makotę oraz wszystkich obecnych członków i sympatyków PTT. Następnie zapoznał krótko licznie zgromadzonych z bogatą historią powstania i działalnością Oddziału PTT Chrzanów. Po czym Starosta wyróżnił aktywnych działaczy Oddziału Dyplomem Uznania za szczególne zasługi w upowszechnianiu turystyki i krajoznawstwa, a także cenny wkład w propagowanie wizerunku regionu. Dyplomy od Starosty otrzymali: ks. Zbigniew Pytel, Pan Stanisław Trębacz, Pan Remigiusz Lichota, Pan Józef Haduch, Pani Jadwiga Bazula – Treśka, Pani Dominika Dudek, Pan Andrzej Marcinek, Pan Marcin Kornecki, Pan Marcin Ryś, Pan Bogumił Ryś, Pan Kacper Szkowron, Pan Janusz Kołacz, Pan Ireneusz Stojak, Pan Wiesław Kurowski, Pan Mariusz Ryńca, Pani Bożena Jopek, Pan Stanisław Zajac oraz Pan Adam Biel.

Podziękowania od Prezesa i Zarządu Oddziału dla przewodników górskich za prowadzenie wycieczek, rajdów, konkursów, prelekcje i społeczne zaangażowanie w Oddziale otrzymali Marcin Bednarz, Adam Biel, Józef Haduch, Janusz Sadzikowski. Należy przypomnieć, że tydzień wcześniej podczas obchodów 150 Lat PTT w Kościelisku k. Zakopanego, Złotym Krzyżem Zasługi decyzją Prezydenta RP odznaczony został Prezes Oddziału Chrzanów Remigiusz Lichota. Otrzymał też Dyplom Członka Honorowego PTT, tytuł ten przyznany został wcześniej na Zjeździe PTT w Chrzanowie w czerwcu br. Za działalność na rzecz ochrony przyrody odznaczony został też przyznana przez Ministra Środowiska, Odznaką.

Były też życzenia, pamiątkowe dyplomy i patery od Starosty, Burmistrza, Prezesa Krzysztofa Chudzika Koła Przewodników im. Zdzisława Krawczyńskiego w Chrzanowie, Oddziału PTT w Jaworznie, reprezentanta PTTK Oddziału w Chrzanowie. Wszyscy wyróżnieni i zaproszeni goście otrzymali jubileuszową odznakę 150 Lat PTT i Pamiątnik PTT – poświęcony 150 – Lat PTT.

Wręczenie patery z podziękowaniem starosty Pana Andrzeja Urygę dla Oddziału PTT w Chrzanowie

FOT. MARIUSZ BARTOSIAK PTT CHRZANÓW

Po części oficjalnej i wyprowadzeniu sztandaru odbyła się część artystyczna Jubileuszu. A w niej przedstawiono na dużym ekranie wspaniałą artystycznie prezentację multimedialną „Pejzaże Tatrzańskie” z wierszami Adama Asnyka opracowaną przez artystę fotografa ks. Zbigniewa Pytla i dr. Piotra Nawarę z AR Kraków. Po czym na scenie pojawił się solo pierwszy prezes PTT O/Chrzanów po odrodzeniu PTT, Stanisław Trębacz

i wykonał a’ capella górską przyśpiewkę wtórowaną refrenem z sali. Na koniec wystąpili dwie kapele górskie z Nowego Targu i Zakopanego „Hyrni” i „Mali Hyrni”, dając niezapomniany godzinny koncert i pokaz tańców regionalnych z Podhala. Odbyły się dwa wernisaże wystaw: „TATRY” wspaniale przedstawione artystycznie wielko formatowo przez ks. Zbigniewa Pytla, „ Portret bez Barier” uczniów Szkół Specjalnych w Biłgoraju.

Ponadto w tle eksponowano wystawę planszową poświęconą historii TT i PTT w Polsce i w Chrzanowie. Kontynuacja tej wystawy była w Trzebińskim Centrum Kultury Dwór Zieleniewskich w Trzebińni. Odbyła się też promocja albumów z fotografiami autorstwa ks. Zbigniewa Pytla: „Wielka Księga Tatr” i „Pejzaże Tatrzańskie, zima”. A na koniec ugoszczono wszystkich smacznym regionalnym poczęstunkiem. ■

JÓZEF HADUCH (O/CHRZANÓW)

Ks. Zbigniew Pytel wyróżniony w konkursie fotografii górskiej i uhonorowany Dyplomem Marszałka Małopolski

Wyróżnienie FIAP (Międzynarodowa Federacja Sztuki Fotograficznej) tegorocznego Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego – Krajobraz Górski SUNDERLAND 2023 przyznano ks. Zbigniewowi Pytłowi – artyście fotografikowi, członkowi Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego O. Chrzanów.

Wernisaż wystawy odbył się w Nowym Targu w zabytkowej Wieży Wodnej w sobotę dnia 9 września 2023 r. W tym dniu ogłoszono wyniki i otwarto pokonkursową wystawę. Ks. Zbigniew Pytel na konkursowych zdjęciach /Piramida I i II, Turysci we mgle I/ zaprezentował m. in. szczyt

Świnicy w zimowej niecodziennej szacie, zdjęcie to uzyskało uznanie jurorów konkursu i doskonale prezentuje się na wystawie.

Drugim wydarzeniem na którym uhonorowano ks. Zbigniewa Pytla był II Europejski Kongres Sportu i Turystyki w Zakopanem. W ramach kongresu w dniu 27 września obchodzono Światowy Dzień Turystyki w Hotelu Kasprowy – Bachleda. Odbyła się uroczysta Wielka Gala z udziałem ministra sportu i turystyki Andrzeja Gut – Mostowego i Marszałka Małopolski Witolda Kozłowskiego. Na Gali, ks. Zbigniew Pytel uhonorowany został Dyplomem

Marszałka Małopolski za wkład w rozwój i promocję turystyki w Województwie Małopolskim. Tematyka górską, w szczególności Tatry to ulubione motywy fotograficzne ks. Zbigniewa Pytla. Blisko 300 wyjątkowych zdjęć autorstwa ks. Zbigniewa Pytla, w tym 45 rozległych barwnych panoram, wraz z grafikami opisującymi przedstawione na nich szczyty znajduje się w wydany przez Wydawnictwo Aromat Słowa w Krakowie albumie pt. Wielka Księga Tatr. Książka jest nominowana do nagrody w kategorii książka górską podczas Targów Książki w Krakowie odbywających się pod koniec października 2023. ■

FOT. ARCHIWUM PTT CHRZANÓW

Ks. Zbigniew Pytel uhonorowany Dyplomem Marszałka Małopolski

JAN WEIGEL (O/BIELSKO-BIAŁA)

Odszedł Mirosław Kulak

Z ogromnym smutkiem informujemy, że w dniu 13 października 2023 r. odszedł od nas na zawsze ś.p. Mirosław Kulak – członek Oddziału PTT w Bielsku-Białej od 1995 r., członek Zarządu Oddziału w latach 2002-2008.

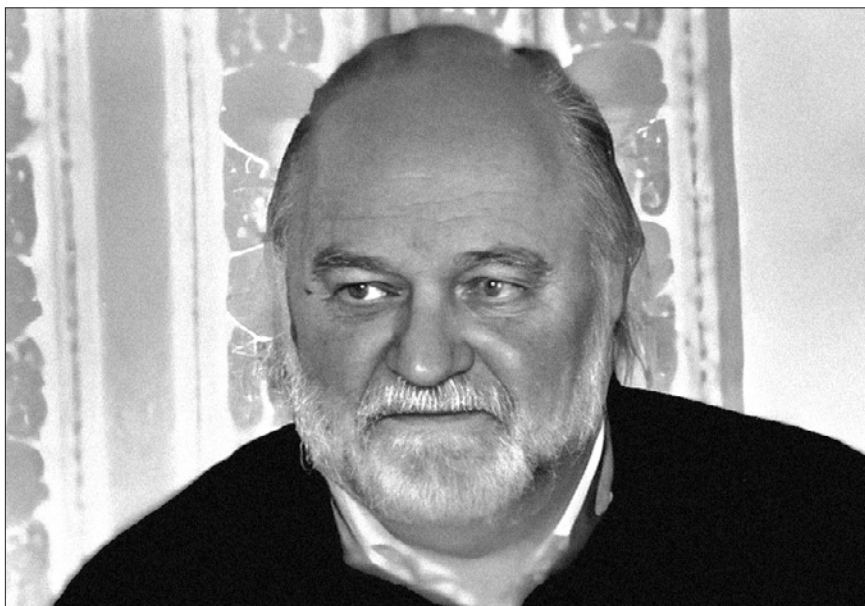
Mirosław Kulak urodził się 28 lutego 1940 r. w Łodzi.

W 1966 r. ukończył szkolenie taternicze organizowane przez Klub Wysokogórski w Bielsku-Białej (kurs teoretyczny, skałkowy i tatrzański), którego członkiem został 15 lipca 1966 r. Uprawnienia taternika zwyczajnego posiadał od 6 lutego 1976 r.

Brał udział w klubowych obozach letnich i zimowych w Tatrach Słowackich i Polskich.

W 1969 r. uczestniczył w szkoleniu o charakterze stażu w szkole alpinizmu zorganizowanym przez UCPA w Alpach Delfinackich (Oisans), gdzie dokonał wejść m.in. na Ailfroide Orientale (3838 m n.p.m.) południową granią, Mont Pelvoux (3946 m n.p.m.) Kuluarem Coolide'a z zejściem przez Glacier des Violettes oraz północną ścianą na Barre des Ecrins (4101 m n.p.m.), najwyższy szczyt tego masywu.

W roku 1973 był członkiem Pierwszej Śląskiej Wyprawy w Hindukusz Wysoki, gdzie dokonał m.in. wejścia nową drogą na Languta-i Barfi (6827 m n.p.m.) w dniu 23 sierpnia 1973 r.

Mirosław Kulak

W dniu 09 grudnia 1987 roku przeniósł się do Bielskiego Klubu Alpinistycznego. Zarówno w Klubie Wysokogórskim w Bielsku-Białej, jak również w Bielskim Klubie Alpinistycznym pełnił funkcję członka Zarządu oraz członka Komisji Rewizyjnej.

Do Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Bielsku-Białej wstąpił 30 czerwca 1995 r., a przez dwie kadencje,

w latach 2002-2008 pełnił funkcję członka zarządu.

Uroczystości pogrzebowe ś.p. Mirosława Kulaka odbyły się 21 października 2023 r. (sobota) na cmentarzu w Straconce, a w ostatniej drodze obok rodziny i przyjaciół, towarzyszyli mu przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Bielskiego Klubu Alpinistycznego.

Cześć Jego Pamięci! ■

FOT. SZYMON BARON - PTT BIELSKO-BIAŁA

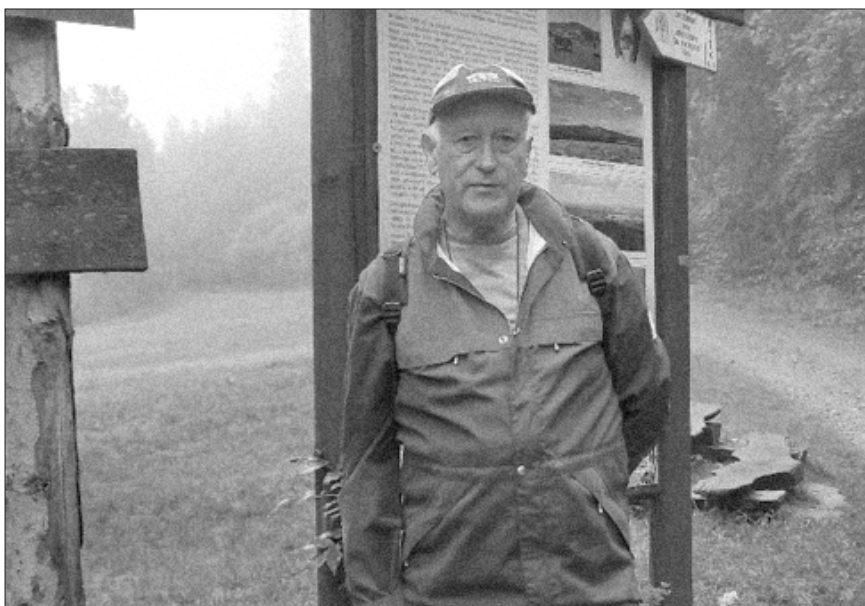
ZBIGNIEW JASKIERNIA (O/SOSNOWIEC)

Pożegnaliśmy Krzysztofa Czesaka

26 października 2023 r. zmarł w wieku 73 lat członek Oddziału PTT w Sosnowcu Krzysztof Czesak. Studiował na Akademii Rolniczej w Krakowie, uzyskując tytuł mgr inż. leśnictwa. W pracy zawodowej związany był m. innymi z Lasami Państwowymi oraz z Zarządem Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Dąbrowie Górniczej.

Był członkiem założycielem reaktywowanego w 1995 r. Oddziału PTT w Sosnowcu. W czasie swojej działalności pełnił wiele funkcji: V – ce Prezes Oddziału (1995-2001, 2007-2013), Prezes Oddziału (2001-2007), Członek ZG PTT (2001-2004), przewodniczący Sądu Koleżeńskiego Oddziału (2013-2016).

Publikował wiele artykułów w piśmie oddziałowym „Klimek” a sporadycznie w „Co słyszać” i „Pamiętniku PTT”.

Krzysztof Czesak

FOT. ARCHIWUM PTT SOSNOWIEC

Posiadał wiele uprawnień: instruktor krajoznawstwa Polski, organizator turystyki, przewodnik górski, przewodnik terenowy po terenie byłych województw (katowickie, kieleckie i tarnobrzeskie), przewodnik jurajski, przewodnik górnośląski, posiadał licencje na parki narodowe (Babiogórski, Pieniński, Świętokrzyski), przodownik turystyki górskiej

(Tatry, Beskidy Zachodnie, Góry Świętokrzyskie), przodownik turystyki pieszej (Małopolskie, Mazowieckie, Podlaskie, Śląskie, Warmińsko-Mazurskie), inwentaryzator krajoznawczy, strażnik ochrony przyrody.

Był wielkim znawcą historii Polski. Interesował się filozofią, kulturą i dziedzictwem narodowym. Był pasjonatem

sportu, turystyki górskiej i kolarskiej. Wielkim znawcą zagadnień ochrony przyrody. Za swoje zasługi odznaczony: Brązowym Krzyżem Zasługi, Odznaką Honorową „Za zasługi dla turystyki”, Złotą Odznaką PTT z kosówką. Pogrzeb odbył się w dniu 30 października 2023 r. na Cmentarzu Ewangelickim w Sosnowcu przy ul. Smutnej. ■

SZYMON BARON (O/BIELSKO-BIAŁA)

Odszedł Janusz Machulik

Z ogromnym smutkiem informujemy, że w dniu 4 listopada 2023 r. odszedł od nas na zawsze śp. Janusz Machulik – członek Oddziału PTT w Bielsku-Białej w latach 2001-2012, następnie członek Oddziału Karpackiego PTT w Łodzi, wieloletni działacz PTT.

Janusz Machulik urodził się 15 marca 1947 r. w Radlinie na Górnym Śląsku. Z wykształcenia był mgr inż. geologiem górnictwa węgla. Był też specjalistą w dziedzinie organizacji i zarządzania. Po studiach, w 1972 r. rozpoczął pracę w Kopalni Węgla Kamiennego w Radlinie jako sztygar zmianowy. Następnie pracował w Instytucie Badań Systemowych PAN w Warszawie, ściśle współpracując z prof. Janem Stachowiczem z Politechniki Śląskiej (także członkiem PTT).

Był autorem i współautorem kilkunastu publikacji i prac badawczych z zakresu struktur organizacyjnych i kultury organizacyjnej przedsiębiorstwa, a także problemów zmian organizacyjnych i kontrolingu w procesach zarządzania. Był turystą górskim. Do Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Bielsku-Białej wstąpił w pierwszym półroczu 2001 r. W latach 2008-2012 pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Oddziału PTT w Bielsku-Białej, rezygnując z niej wraz z przeniesieniem swojego członkostwa w PTT do Oddziału Karpackiego w Łodzi. W oddziale tym od 2017 r. do śmierci. pełnił funkcję członka Sądu Koleżeńskiego.

W ramach działalności ogólnopolskiej dał się poznać jako wytrwały propagator ochrony swojszczyzny oraz wieloletni przewodniczący i członek Komisji Historycznej. Był autorem licznych artykułów na tematy związane z historią turystyki i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, które były publikowane w „Co słychać?”, „Pamiętniku PTT” i „Płaju”.

Janusz Machulik

Posiadał unikalny w skali kraju zbiór odznak organizacyjnych TT i PTT, będącym przy tym niekwestionowanym specjalistą i ekspertem w tej dziedzinie. W latach 2007-2010 był członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej PTT, w latach 2010-2016 pełnił funkcję członka Prezydium ZG PTT, a w latach 2016-2019 członka Zarządu Głównego PTT.

Był też członkiem Towarzystwa Karpackiego. Za działalność w Polskim Towa-

rzystwie Tatrzańskim został wyróżniony złotą odznaką PTT z kosówką (2016), z kolei za zasługi w działalności na rzecz rozwoju i popularyzacji turystyki w Polsce został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi (2016).

Śp. Janusz Machulik spoczął na cmentarzu w Rudzie Śląskiej – Wirku, przy kościele pw. św. Wawrzyńca i św. Antoniego.

Cześć Jego Pamięci! ■

FOT. ARCHIWUM PTT BIELSKO - BIAŁA

PAULINA BRZOWSKA (O/TARNOBRZEG)

Wycieczka ku pamięci zmarłych członków oddziału

*Ja was kocham moje góry
A że miłość nie rdzewieje
To gdy Pan mnie wezwie w chmury
powiem mu: "Ja wolę w knieje"...*

W sobotę 28 października (ostatni dzień przed zmianą czasu na zimowy) wybraliśmy się na jednodniową wycieczkę w Bieszczady. Głównym celem było upamiętnienie zmarłych członków naszego tarnobrzskiego oddziału PTT (m.in. Majki Jędrusik, która odeszła w maju br., wieloletniego działacza PTT Ludwika Szymańskiego oraz patrona naszego oddziału – Mietka Winiarskiego).

Wyjechaliśmy z Tarnobrzega o godz. 5:30. Tym razem wyjątkowo przejazd do Wołosatego przez Stalową Wolę, gdzie dołączyło 15 uczestników wycieczki. Tuż przed godz. 11 wyruszyliśmy niebieskim szlakiem w kierunku Tarnicy. Po nabyciu biletów do Bieszczadzkiego Parku Narodowego wstąpiliśmy na cmentarz przy nieistniejącej cerkwi pw. Wielkiego Mę-

Tarnica

FOT. EDYTA MATEJKO PTT TARNOBRZEG

czennika Dymitra. Zapaliliśmy tam symboliczny znicz za zmarłych członków naszego oddziału. Po chwili zadumy wróciliśmy

na szlak. Trasa na szczyt wiodła przez żółty bukowy las – trafiliśmy na idealną jesienną pogodę! Po wyjściu z lasu aż do przełęczy

FOT. PAULINA BRZOWSKA PTT TARNOBRZEG

Szeroki Wierch

podziwialiśmy Tarnicę, jednak pod sam koniec podejścia na szczyt gęsta mgła zakryła wszelkie widoki. Mimo to na górze spędziliśmy trochę czasu. Przy akompaniamencie gitary, na której brzdąkał Sławek Wychowaniak, zaśpiewaliśmy ulubione piosenki naszych zmarłych przyjaciół.

Droga powrotna wiodła czerwonym szlakiem przez Szeroki Wierch. W końcu "przetarło się" i mogliśmy podziwiać Bieszczady w całej okazałości. Żał wracać w dolinę, więc w punkcie widokowym na Szerokim Wierchu Sławek zagrał jeszcze kilka nostalgicznych piosenek. Po dotarciu do Ustrzyk Górnych odwiedziliśmy Zajazd pod Caryńską, gdzie przy dźwiękach gitary Sławka zjedliśmy obiadokolację. Wróciliśmy do Tarnobrzega o północy.

To wyjście na Tarnicę z pewnością na długo zostanie w pamięci Marty i Artura Małków oraz Pauliny Grębowiec – czyli naszych trzech nowych członków, którym na najwyższym szczycie polskich Bieszczadów zostały wręczone legitymacje PTT.

W wycieczce wzięło udział 51 osób, a grupę poprowadzili: Paulina Brzozowska i Ireneusz Klusek.

Pomysłodawczynią wycieczki była Ania Haliniak – córka Majki Jędrusiak. ■

FOT. SYLWIA GAĞOROWSKA PTT TARNOBZEG

Śpiewamy ulubione piosenki naszych zmarłych przyjaciół

ZBIGNIEW SMAJDOR (O/Nowy Sącz)

Pamiętajac o zmarłych.

We wtorkowe popołudnie poprzedzające dzień Wszystkich Świętych delegacja Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” odwiedziła sądecką nekropolię, by w strugach ulewnego deszczu na grobie patrona oddziału prof. Feliksa Rapfa oraz na grobach przewodników, koleżanek i kolegów zapalić znicze pamięci i wrócić do wspomnień ze wspólnych wędrówek po górskich szlakach, do pięknych chwil, które razem przeżyliśmy.

Z kolei 1 listopada przewodnicy i członkowie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid”, wspólnie z szesnastoma sądeckimi stowarzyszeniami, kwestowali po raz XXII w celu zebrania środków na „Ratowanie Sądeckich Nekropolii”. Na sądeckich cmentarzach jest to dzień troski o zachowanie relikwów przeszłości, jakimi są nagrobki Sądeczan, którzy swoim życiem pozostawili ślad w naszej tożsamości i których pamięć otaczamy szacunkiem. To tym Sądeczanom ofiarowana jest idea przywrócenia piękna starym grobom i przypomnienia o zasługach naszych przodków. ■

FOT. ZBIGNIEW SMAJDOR - PTT NOWY SĄCZ

Kwestujący członkowie nowosądeckiego oddziału

PTT Beskid turystyczno-patriotyczną wycieczką uczciło Święto Niepodległości.

FOT. PIOTR POŁOMSKI - PTT NOWY SĄCZ

Cmentarz nr 141

W nowosądeckim Oddziale PTT Beskid od wielu lat kultywowana jest tradycja odwiedzania cmentarzy wojennych z okazji Święta Niepodległości. Co roku około 11 listopada odwiedzamy kilka z ponad 400 zachodnio galicyjskich cmentarzy z okresu I wojny światowej.

5 listopada 2023 roku wybraliśmy się na turystyczno-patriotyczną wycieczkę po Pogórze Ciężkowickim, by zapalić znicze na grobach tych, którzy oddali życie za wolną ojczyznę, ale też tym, których los w czasie I wojny światowej postawił po drugiej stronie barykady, a spoczywają niejednokrotnie obok siebie.

Wędrówkę rozpoczęliśmy w Rzepieniku Strzyżewskim, wstępując na kirkut społeczności żydowskiej, zamieszkującej niegdyś te tereny. Zachowało się tu około 200 macew z inskrypcjami hebrajskimi. Nieco dalej zbiorowa mogiła 364 Żydów rozstrzelanych przez gestapo 11 sierpnia 1942 roku. W tej samej miejscowości, w przysiółku Dąbry odwiedziliśmy cmentarz z II wojny światowej, miejsce spoczynku partyzantów z oddziału „Regina II”, zamordowanych w nierównej walce z niemieckim okupantem 17 października

1944 roku. Nieopodal cmentarza znajduje się pomnik poległych żołnierzy AK.

Kolejny na naszej trasie cmentarz nr 141 Rakutowa z I wojny światowej, położony jest już w granicach administracyjnych Ciężkowic. Pochowanych jest tu 348 żołnierzy armii austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej, którzy polegli 2 maja 1915 roku.

Kolejne dwa cmentarze, to już miejscowość Ostrusza. Najtrudniej nam było zlokalizować cmentarz nr 142, położony na zalesionym wzgórzu o wysokości 346 m n.p.m. Spoczywa tu 125 żołnierzy armii austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej, poległych w okresie od 1 stycznia do 2 maja 1915 roku. Przekazy miejscowej ludności podają, że cmentarz ten wybudowany został przez jednego tylko jeńca włoskiego, który sam obrabiał kamienie i na barkach wynosił je na szczyt wzgórza.

W odległości 300 metrów od cmentarza nr 142, przy drodze z Ciężkowic do Turzy, usytuowany jest cmentarz nr 143, miejsce pochówku 331 żołnierzy armii austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej.

To był ostatni cmentarz w programie wycieczki, a jeszcze nie wybiła godzina 12.

O takiej porze nigdy nie wracaliśmy z wycieczki, więc postanowiliśmy nieco poszerzyć program i wydłużyć czas. W pięknej scenerii kamieniołomu w Ostruszy rozpaliliśmy ognisko. Piekąc kiełbaski podziwialiśmy największe odsłonięcie piaskowców na całym Pogórze Ciężkowickim.

Kamieniołom jest pomnikiem przyrody, ma około 100 m długości i 20 m wysokości. Po ognisku pojechaliśmy na spacer po Parku Zdrojowym im. Burmistrza Zbigniewa Jurkiewicza w Ciężkowicach. Dla odwiedzających dostępna jest tu infrastruktura rekreacyjna i turystyczna, w tym urządzenia do hydroterapii, alpinarium, arboretum, brodziki z łazienkami mineralnymi, sieć alejek, wrzosowisko, siłownia terenowa, plac zabaw, ogrody wodne, tężnia, ogród sensoryczny i inne. Park został otwarty w czerwcu 2021 roku i nikt z uczestników wycieczki wcześniej w nim nie był. Na zakończenie podjechaliśmy na wzniesienie Styry w Bruśniku, gdzie stoi wieża widokowa o wysokości 23 m, wybudowana w 2013 roku, z której roztacza się rozległy widok obejmujący Pogórze Ciężkowickie, Pogórze Rożnowskie i Beskid Niski. ■

Coraz więcej jeleni w Babiogórskim Parku Narodowym

Ponad 80 wolontariuszy – członków Oddziału PTT w Bielsku-Białej, w tym członkowie Koła PTT w Kozach i dwóch Szkolnych Kół PTT z VIII LO i ZSEEIM w Bielsku-Białej wzięło udział w corocznej akcji liczenia zwierzyny Babiogórskiego Parku Narodowego metodą pędzeń próbnych.

W środowy, deszczowy poranek spotkaliśmy się na parkingu w pobliżu VIII LO, skąd pełni nadziei ruszyliśmy w stronę Zawoi. Prognozy pogody zapowiadały się całkiem nieźle, ale niestety dopiero w kolejnych godzinach. W związku z tym, w uzgodnieniu z pracownikami Babiogórskiego Parku Narodowego przyjechaliśmy najpierw do siedziby Parku, gdzie mieliśmy okazję zwiedzić wystawę stałą oraz przybliżyć młodzieży w jaki sposób będziemy starali się policzyć zwierzynę, głównie jelenie.

W ten sposób ominął nas poranny deszcz i cudownej, zamglonej, nieco magicznej aurze, udaliśmy się w stronę Przełęczy Lipnickiej, skąd miały rozpocząć się pędzenia. Naszym pierwszym celem była Sokolica, a nasza dzielna młodzież pełniła zarówno rolę obserwatorów, jak i uczestników nagonki. Mgły powoli podnosiły się, a naszym oczom ukazały się nie tylko jelenie (te widzieli wybrani), ale i cudowne widoki na wyłaniającą się z mgły Orawę.

Druga z odwiedzonych powierzchni znajdowała się poniżej Górnego Płaju. To ciekawy, ostro opadający teren pełen młodników i młaków. I tutaj szczęście się do nas uśmiechnęło. Okazję do spotkania jeleni na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego mieli okazję kolejni młodzi turyści.

Okazało się, że aż 30% młodzieży ze Szkolnego Koła PTT „Pionowy Świat” im. Wandy Rutkiewicz zobaczyło przynajmniej jednego jelenia. Dzień zakończyliśmy przy pysznym bigosie i ciepłej herbacie.

W czwartek pogoda była cudowna, a my żałowaliśmy, że wcześniejsze ustalenia

sprawiły, że tego dnia jednym reprezentantem naszego Oddziału na liczeniu zwierzyny był Andrzej. Na szczęście pracowników Babiogórskiego Parku Narodowego wspierali także członkowie Koła Przyrodników Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z uwagi na niezbyt optymistyczną prognozę pogody na piątek, zdecydowano o policzeniu w czwartek trzech powierzchni. Były to: Kopisty, Norczak oraz teren powyżej zielonego szlaku z Zawoi Markowej. I tym razem szczęście uśmiechnęło się do wolontariuszy, a oprócz wypatrywanych jeleni, trafiły się dziki i... salamandry.

Na ostatni dzień tegorocznego liczenia parkowej zwierzyny wybraliśmy się w towarzystwie uczniów z nowo utworzonego Szkolnego Koła PTT przy Zespole Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych im. Jędrzeja Śniadeckiego w Bielsku-Białej, dla których była to zarazem pierwsza wycieczka górską. Naszym celem była knieja czatożańska, która jest jednym z najpiękniejszych starodrzewów, a zarazem fragmentem puszczy karpackiej. Tworzy go dolnoregłowy kompleks potężnych jodeł i buków, których wiek ocenia się na 300 lat. Oprócz nas obecni byli też studenci UJ oraz wolontariusze z Zurich Insurance Company Ltd.

Jak zawsze mieliśmy okazję być zarówno obserwatorami, jak i uczestnikami nagonki. Tym razem tylko zwierząt było nieco mniej, co wynagrodziliśmy sobie wizytą w Dyrekcji Babiogórskiego Parku Narodowego na projekcji filmu o Babiej Górze, obejrzeniu diaporamy oraz zwierząt wyeksponowanych na wystawie stałej. Dla opiekunów była to okazja do spotkania z dyrektorem Parku, dr. Tomaszem Pasierbkiem, który uchylił rąbka tajemnicy na temat aktualnych prac prowadzonych w BgPN.

Dzień zakończyliśmy tradycyjnie ciepłym posiłkiem i morzem wypitej rozgrzewającej herbaty.

Jak co roku mieliśmy okazję do obcowania z piękną, babiogórską przyrodą, co w połączeniu z piękną pogodą, jakże charakterystyczną dla złotej, polskiej jesieni oraz cudownymi widokami na Orawę, sprawiało, że podobnie jak w poprzednich latach decyzja o udziale w tegorocznym liczeniu była strzałem w dziesiątkę. Gęste młodniki, powalone drzewa, malownicze strumienie i opadające ku nim strome, śliskie stoki – w skrócie: cudowna, babiogórska przyroda widziana spoza szlaku – z tym wszystkim mieli do czynienia nasi wolontariusze. Niektórzy z nas mieli okazję zobaczyć byki lub łanie, pełniąc zarówno rolę obserwatorów, czekających w wyznaczonych punktach na przebiegającą zwierzynę, jak i tych, którzy głośno krzycząc szli przez mokre chaszcze i młaki, bardzo gęste młodniki, czy zwaliska drzew, by zachęcić zwierzęta do ujawnienia swojej obecności. I nawet niezbyt zachęcająca, piątkowa aura nie zraziła nas do obcowania z pięknem natury.

Podczas tegorocznej akcji liczenia ssaków jeleniowatych metodą tzw. pędzeń próbnych, na wyznaczonym obszarze, stanowiącym około 10% całego badanego terenu, zaobserwowano 49 jeleni, 5 saren i 13 dzików. Z danych wynika zatem, że jest ich coraz więcej.

Na koniec chciałbym serdecznie podziękować pracownikom Babiogórskiego Parku Narodowego za, jak zawsze, niezwykle serdeczne przyjęcie oraz wolontariuszom z Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego – i tym starszym, i tym młodszym – za aktywny i chętny udział. Na koniec specjalne podziękowanie dla Konrada i Basi, z którymi dogrywaliśmy wszelkie kwestie organizacyjne. Do zobaczenia na szlaku! ■

Na koniec pierwszego dnia

Władysław hr. Zamoyski – 170. rocznica urodzin

Hr. Władysław Zamoyski herbu Jelita urodził się w Paryżu w dniu 18 listopada 1853 r. Był synem gen. Władysława Zamoyskiego i Jadwigi Zamoyskiej z Działyńskich. W jego rodzinie tradycje patriotyczne i niepodległościowe pielęgnowane były od pokoleń. Doszedł do stopnia podporucznika służąc w wojsku francuskim.

Był członkiem francuskiej komisji rządowej na wystawę powszechną w Sydney. Z wyprawy tej przywiózł bardzo bogate zbiory etnograficzne i mineralogiczne. W 1881 r. objął zapisane mu przez hr. Jana Kantego Działyńskiego, brata matki dobra kórnickie. Jan Kanty Działyński umarł bezpotomnie, a w osobie siostrzeńca widział dobrego następcę na tych dobrach.

Wraz z matką i siostrą był zaangażowany w rozwój szkolnictwa na terenie Prowincji Poznańskiej. W 1882 r. powstała w Kórniku Szkoła Domowej Pracy Kobiet. Wobec represji i następstw „ustaw bismarckowskich” przeniesiono szkołę do zakopiańskich Kuźnic. Ta działalność spowodowała, że razem z rodziną w 1885 r. został wydalony i przeniósł się do Galicji. To zrzęcenie losu sprawiło, że mógł coś więcej zrobić dla Galicji, Krakowa, Zakopanego i Tatr. Tu w tym momencie warto przywołać historie dóbr zakopiańskich.

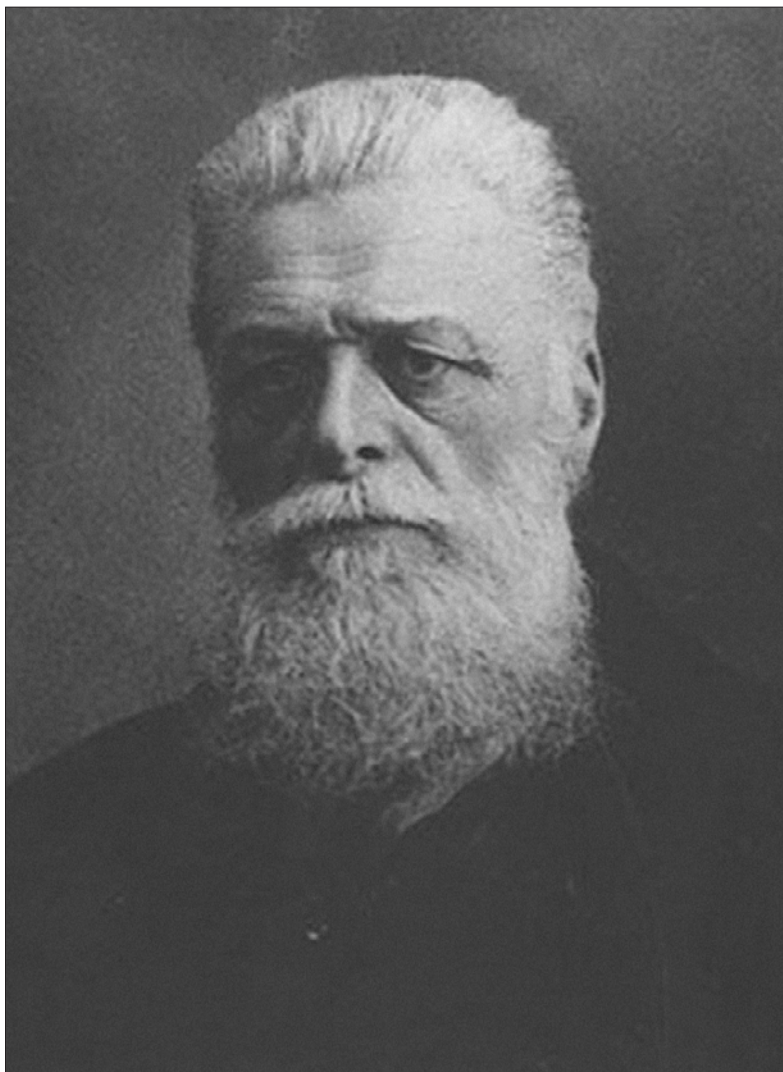
W wyniku zaborów Polska dostała się w ręce trzech zaborców. Dobra zakopiańskie zostały zakupione przez rodzinę Homolaców z Węgier. Rodzina ta zapisała się dobrymi zgłoskami. Rozwinęli przemysł hutniczy, który dawał zatrudnienie miejscowej ludności. W 1869 r. Jan Wincenty Homolacs sprzedał te dobra bankierowi z Berlina Ludwikowi Eichbornowi, a ten po 12 latach sprzedał je Magnusowi Peltzowi z Saksonii.

Rabunkowa gospodarka Peltza doprowadziła do degradacji lasów tatrzańskich. Katastrofalna powódź doprowadziła Peltza do bankructwa. W ten sposób w lutym 1888 r. te dobra zostały wystawione na sprzedaż za kwotę 400 tys. złotych reńskich. Nabyciem dóbr zakopiańskich najbardziej zainteresowany był najbogatszy mieszkaniec Nowego Targu żydowski kupiec Jakub Goldfinger oraz Henryk Kolischer żydowski właściciel papierni. Nabycie tych dóbr przez nich groziło wycinką

reszty lasów dla uzyskania rabunkową gospodarką jak największego zysku. To też działające już od 15 lat Towarzystwo Tatrzańskie starało się również o nabycie tych dóbr, ale sytuacja finansowa nie pozwalała na to. Powołane Towarzystwo Ochrony Tatr rozpoczęło zbiórkę pieniędzy. Sprawa była nagłośniona przez prasę. W tym momencie do akcji wkroczył hr. Władysław Zamoyski. Sprawę konsultował ze swoją matką, ale ona nie była temu przeciwna. Do licytacji dóbr doszło ostatecznie w Nowym Sączu w 1889 r. Zamoyskiego reprezentował notariusz Rettinger, który bardzo skutecznie brał udział w licytacji. W licytacji brało udział również Towarzystwo Tatrzańskie, ale na pewnym poziomie wylicytowanej kwoty, musiało zrezygnować. Rettinger

do końca kontrolował licytację podbijając stawkę o symbolicznego centa. Ostatecznie Zamoyski wygrał licytację kwotą 460.002 złote reńskie i trzy centy. W całej Polsce głośno komentowano to wydarzenie i gratulowano hrabiemu.

Po nabyciu dóbr Zamoyski zaczął prowadzić mądrą gospodarkę leśną. Po pierwsze wstrzymano wyręb lasu i prowadzono nowe zalesienia. Walczono z plagą kornika. Te mądre działania doprowadziły do tego, że dobra po 10 latach zaczęły przynosić zysk. Hrabiego Zamoyskiego zaczęto nazywać „zbawcą Tatr”, ale również „żelaznym skąpcem”. Wszystkie zarobione środki inwestował w inwestycje drogowe i kolejowe. Powstawały muzea i kościoły, a także wodociągi i szkoły. Starał się, aby zlecenia trafiały w ręce polskich

FOT. ARCHIWUM

Władysław hr. Zamoyski

wykonawców. To dzięki jego zaangażowaniu oraz Andrzeja Chramca powstała droga do Zakopanego oraz połączenie kolejowe z Chabówki do Zakopanego. To dzięki jego wieloletniemu zaangażowaniu sąd w Grazu podjął w 1902 r. korzystną dla Polski sprawę o ustalenie granicy w rejonie Morskiego Oka w Tatrach.

Był działaczem społecznym wielkiego formatu. Do jego wybitnych osiągnięć należy utworzenia fundacji Zakładów Kórnickich (przekazanie majątku i Biblioteki Kórnickiej), współudział w założeniu w Krakowie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Aktywnie działał w pracach emigracji polskiej. Przyczynił

się do powstania Polskiego Towarzystwa Literacko – Artystycznego. W 1920 r. na stałe powrócił do Polski. Zmarł w dniu 3 października 1924 r. w Kórniku, gdzie został pochowany. Za wybitne zasługi pośmiertnie w 1933 r. został odznaczony Wielką Wstęgą Orderu Odrodzenia Polski. ■

ZBIGNIEW JASKIERNIA (O/SOSNOWIEC)

Jalu Kurek – 40. Rocznicą śmierci

Urodził się w dniu 27 lutego 1904 r. jako Franciszek Kurek w Krakowie. Był absolwentem gimnazjum im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie. Studiował filologię polską i romańską na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Równoległe ze studiami podjął pracę w dziale literackim „Głosu Narodu”, jak również współpracował z pismem „Zwrotnica”. W swojej działalności literackiej używał następujących pseudonimów: „Jan Skowron”, „Franciszek Ruczaj” i „mafarka”.

W latach 1924 – 1925 studiował na uniwersytecie w Neapolu. Związany był z „Awangardą Krakowską” a w latach 1931 – 1933 był redaktorem naczelnym pisma literackiego „Linia”. Zadebiutował w roku 1925 awangardowym tomem poezji pt. „Upały”, a w kolejnym roku ukazała się powieść autobiograficzno – sensacyjna pt. „Kim był Andrzej Panik ? (Andrzej Panik zamordował Amundsena).

Duży rozgłos w kraju przyniosła mu powieść „Grypa szaleje w Naprawie”. Powieść ukazała się w 1934 r. Naprawa to rodzinna wioska jego matki, pochodzącej z rodziny góralskiej Panków. Tym terenom poświęcił wiele innych swoich opracowań. Powieść ta przyniosła mu w 1935 r. Nagrodę Młodych Polskiej Akademii Nauk.

W jego dorobku znajdziemy ponadto poematy, liryki i opowiadania. Był autorem przekładów poezji włoskiej. Był wielkim miłośnikiem sportu. Z zapałem uprawiał: narciarstwo, skoki narciarskie i kolarstwo. Często wędrował po górach i zajmował się tatarnictwem.

Ważnym okresem w jego pracy dziennikarskiej była praca w redakcji Ilustrowanego Kuriera Codziennego (IKC). Związany był z tym koncernem prasowym od 1932. Po wybuchu II wojny światowej trafił do Lwowa, gdzie uczestniczył w polskim życiu literackim. Po zakończeniu wojny wrócił do Krakowa. Ze swojej twórczości literackiej Kurek najbardziej cenil

sobie powieść „Janosik”, która powstała w okresie II wojny światowej.

Imię Jalu było dziecięcym przezwiskiem nadanym mu przez brata. Potem był jego pseudonimem literackim do czasu urzędowej zmiany imienia. Za zasługi i dorobek literacki został odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W Naprawie zbudował wraz z żoną drewniany dom w miejscu, gdzie stała rodzinna chałupa jego matki.

W swojej twórczości wiele miejsca poświęcił górom: „Mount Everest 1924” wydana w Warszawie w 1933 r. dotyczyła wyprawy George’a Mallory’ego, „Janosik” tom 1-3, wydany w latach 1945 – 1948, „Księga Tatr” wydana w „Iskrach” w 1954, „Pod przełęczą” wydana w Warszawie w 1960 r., „Wysoka Gerlachowska” wydana w Warszawie w 1970 r. czy „Księga Tatr wtóra” wydana w 1978 r. Zmarł w dniu 10 listopada 1983 r. w Rabce. ■

FOT. ARCHIWUM

Jalu Kurek

JACEK DINDORF (K/OŚWIĘCIM)

Wspomnienie o Czesławie Klimczyku

FOT. Z ARCHIWUM KOŁA OŚWIĘCIM

42. Rajd Narciarski Karkonosze 97

Czesław Klimczyk urodził się 5 kwietnia 1935 r. w Oświęcimiu. Jako 14-letni chłopiec po raz pierwszy zetknął się z Tatrami w czasie obozu dla młodzieży, zorganizowanego przez salezjańskiego księdza w pustelni św. brata Alberta. Później przez kilka lat przebywał w Zakopanem ucząc się w szkole im. Antoniego Kenara. Ukończył ją z tytułem rzeźbiarza i na początku swojej pracy zawodowej realizował się jako artysta plastyk. Pobyt w Zakopanem w latach młodości zbliżył go do Tatr, które ukochał i do których wracał przez wiele lat jako taternik. Wspinał się też w Alpach, w Pirenejach, górach Norwegii i Szwecji oraz w górach Iranu. Ponadto był przewodnikiem górskim i instruktorem krajoznawstwa Polski.

W latach osiemdziesiątych XX w. zaangażował się w sprawę reaktywowania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Po I Zjeździe PTT, w marcu 1992 r. utworzył Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Oświęcimiu, którego został pierwszym prezesem. Czesław dał się poznać jako wybitny znawca gór i przewodnik. Podczas wycieczek i spotkań chętnie dzielił się swoją wiedzą i fascynacją górami. Jego zdolności plastyczne uwidoczniły się w Kronice Oddziału, którą się opiekował i w której zostały udokumentowane odbyte przez członków Oddziału, zazwyczaj z jego udziałem, wycieczki w Tatry i Beskidy oraz inne góry Polski i Europy.

W październiku 1998 r. na IV Zjeździe PTT został przewodniczącym powołanej wówczas Komisji Wypraw ZG PTT. W ramach działania tej komisji przeprowadził osobiście kilka letnich i zimowych szkoleń taternickich.

W ostatnich latach życia stan zdrowia Czesława pogarszał się. Kiedy dotknięty chorobą Parkinsona nie mógł już chodzić po górach, organizował w Bibliotece Galerii Książki w Oświęcimiu spotkania – prelekcje o tematyce górskiej „UPRAWIAJ TURYSTYKĘ GÓRSKĄ Z PTT BAZA W BIBLIOTECE”

Zmarł 11 października 2014 roku. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Oświęcimiu. ■

Basia (1936-2023)

Ten rozdział trwał ponad 20 lat. Zrobiłem wystawę zdjęć w nieistniejącej już Galerii „Na Pięterku” i na wernisażu zobaczyłem cztery osoby ubrane w czerwone polary. Wśród nich i Ją.

Przyszedłem na spotkanie Oddziału w domu kultury na Podgórzu, zaprezentowałem slajdy z wakacyjnej wyprawy po Norwegii w 1999 roku (stamtąd też widziałem zaćmienie Słońca, na Węgrzech całkowite) i ujrzałem jeszcze Prezesa Macieja Mischke. Była tam i Basia.

Potem nastąpił długi czas, w którym pełniłem rolę kierowcy na wspólne wypady: Bieszczady, Jaworki, Krościenko (siedziba Ruchu Światło-Życie), Sanok. Pamiętam, że pewnego razu Basia zasugerowała zawiezenie Jej do Zakopanego o... 4 rano (żebym zdążył do pracy na 8). Szczęśliwy, beztrudny czas, kiedy wszyscy jeszcze żyli.

Zaliczyłem jeszcze kilka jazd z Nią i Jej Mężem, Januszem, w Dolinki Podkrakowskie, na Uklejną i Chełm. Byli oboje przeciwni zabudowywaniu Dolinek które znali z czasów do których nie sięgam już pamięcią. Pamiętam Jej uśmiech i jednocześnie konsekwencję w służbie Towarzystwu. Zaprowadziła mnie również do historycznego Klubu „Pod Gruszką”, gdzie odbywały się w latach 80-tych XX wieku spotkania przed formalną reaktywacją PTT.

Dużo później poznałem Jej Dzieci: Kasię, Anię – a po kilkunastu latach, także Marcina i Zosię. Gdy chorowała, nieczęsto, zaglądałem do Niej do szpitala. Potem kontakty polegały na wspólnej drodze do siedziby Oddziału na Traugutta 4, a pod koniec – na odwiedzaniu Jej w mieszkaniu na Konarskiego. Kogo tam nie było! Basia nie afiszowała się swoimi znajomościami, a miała je naprawdę szerokie.

Podczas zorganizowanych w Schronisku Rostoka Andrzejek, gdy nieoczekiwanie nadszedł zagraniczny turysta Basia poprowadziła z nim swobodną konwersację w języku angielskim, co wprawiło mnie w zdumienie, bo nie przypuszczałem, że Basia zna płynnie język angielski. Czasem była twarda, ale w życiu inaczej się nie da – zwłaszcza, że przeżyła wojnę i nie była faworytką komunistycznych władz. Ceniła organizację spotkań seniorów taternictwa nad Morskim Okiem i w Dolinkach oraz harcerstwo, które wpoila Jej Mama.

Miała głęboką cześć dla swoich Rodziców i interesowała ją, aby tą postawę zaszczyścić i w swoich wychowankach, (do których

FOT. ARCHIWUM PTT KRAKÓW

Gliczarów Górny

śmiałem się zaliczać i ja). Poznała także moją Mamę, tak na jednym ze spotkań klubowych, jak i w klubie Wręga (dokąd Mamę przyprowadziłem po Jej wyjściu ze szpitala, w 2016 roku).

Z czasem – ale nieprędko – podupadła na zdrowiu ale zawsze miała żywe spojrzenie i zdanie na temat wielu nieoczywistych spraw. Lubiłem posłuchać z Jej córką Kasią, ich troskę, abyśmy nie zaprzepaścili wartości jakie otrzymaliśmy w rodzinie i w Towarzystwie. Wierzyła i wiedziałem, że dzięki temu było Jej łatwiej zaakceptować fakt, że stopniowo gasła.

Ostatnie tygodnie Basi były niezbyt dolegliwe. Zadbana przez Córkę i Syna Marcina, godnie znosiła malejącą sprawność, (przez którą nie mogła już wyjść na V piętro do lokalu). Wypytywała o sprawy Towarzystwa, pamiętali Ją wszyscy, którzy do tego się po-

czuwali. Cieszyła się Wnuczętami, pamięcią wiernych druhów. Pan Bóg raczy wiedzieć, kto Ją jeszcze odwiedzał i do Niej dzwonił. Nie była samotna, choć zdawała sobie sprawę (podobnie jak i ja) z Jej nadchodzącego końca. Zdążyliśmy Ją z Prezesem Nikodemem (Frodymą) na 4 dni przed śmiercią odwiedzić i nasycić się Jej opowieścią.

Kilka miesięcy po śmierci została – decyzją władz PTT – obdarzona godnością Prezesa Honorowego.

Basiu, nie wszystka umrzesz (non omnis moriar)! Do zobaczenia wśród Wszystkich Świętych.

„Jesteś dzieckiem Wszechświata
Nie mniej, niż drzewa i gwiazdy
Masz prawo być tutaj”
[Dezyderata] ■

Tatrzańska tęsknota

Tatry, piękne Tatry.
Te szczyty i doliny,
ciągnie mnie tak do nich,
jakby do dziewczyny.

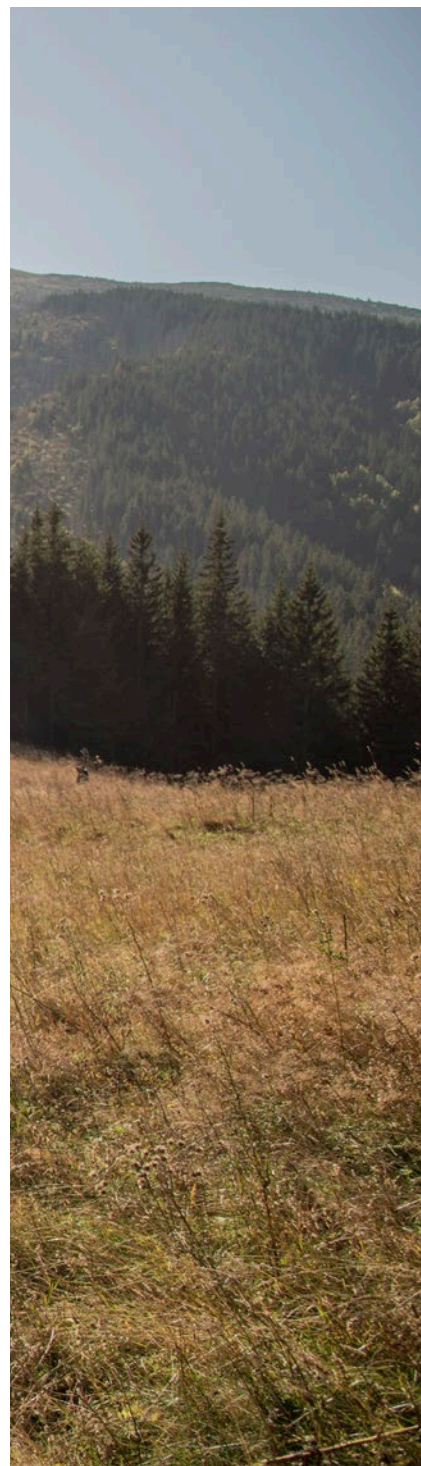
Tatry me ukochane.
Śnią mi się każdej nocy.
Tak bardzo chcę tam wrócić.
Nigdy ich nie mam dosyć.

Te wielkie piękne szczyty
i pełne zieleni hale
dają mi ogrom szczęścia.
Mógłbym przebywać tam stale.

Kiedy zaś je podziwiam,
serce mi zwawiej bije.
Nie mogę się nimi nasycić,
czuję że pełniej żyję.

Tatry, piękne Tatry.
Góry mych marzeń i snów.
Pora już ruszać w drogę,
by sycić się nimi znów.

10.08.2023

CO SŁYCHAĆ?

INFORMATOR POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

WYDAWCA: ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

REDAKCJA: AGATA PODGÓRSKA, TOMASZ KWIATKOWSKI, SKŁAD: NIKODEM FRODYMA

ADRES REDAKCJI: POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE, UL. TRAUGUTTA 4, 30-549 KRAKÓW

E-MAIL: PRACOWNIA@PTT.ORG.PL

WERSJA ELEKTRONICZNA „CO SŁYCHAĆ?” JEST DOSTĘPNA NA STRONIE:

WWW.PTT.ORG.PL